

N:o 11.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag till ändringar i förordningarna om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad, om kommunalstyrelse i Stockholm och om landsting; Gifven Stockholms slott den 19 Januari 1883.

Med åberopande af hvad bilagda statsrådsprotokoll öfver civilärenden innehåller, vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen att antaga till efterrättelse från och med år 1884 följande förslag till ändrad lydelse af §§ 57, 58, 59, 60, 61 och 64 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, §§ 12, 14, 57, 58, 59 och 64 i förordningen om kommunalstyrelse i stad, §§ 6, 12, 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm samt §§ 47 och 48 i förordningen om landsting, samtliga dessa förslag, med undantag af dem som angå §§ 60 och 61 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, §§ 58 och 59 i förordningen om kommunalstyrelse i stad, § 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm och § 47 mom. 1 i förordningen om landsting, dock under förutsättning att Riksdagen godkänner Kongl. Maj:ts nådiga proposition af den 8 innevarande månad med förslag till förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst:

Förordningen om kommunalstyrelse på landet.

§ 57.

Skyldig att till kommunens i § 5 omförmälda gemensamma utgifter lemna bidrag är en hvar, som inom kommunen, ehvad han derstädes bosatt är eller ej, eger eller brukar hemman, hemmansdel eller annan i mantal satt jord eller från hemman under full eganderätt afsöndrad eller till allmän bevillning för sig taxerad fastighet, eller derstädes idkar bergsbruk, fabriksrörelse, handel, handverk eller annan till allmän bevillning taxerad näring; äfvensom en hvar, som inom kommunen sitt rätta bo och hemvist har och eger sådan inkomst, att bevillning till staten enligt förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst därför skall, såsom för inkomst af kapital eller arbete, erläggas.

Enahanda skyldighet åligger bolag.

Jordegare eller boställsinnehafvare, som åt landbo eller arrendator upplåtit jord eller boställe, är från erläggande af kommunalutskylder därför befriad, enär dessa utskylder enligt mom. 1 i denna § skola af brukaren erläggas.

§ 58.

De i nästföregående § omförmälda bidrag skola, såsom *kommunalutskylder*, utgöras i förhållande till särskilda, de skattskyldige efter nedanstående grunder påförda *fyrktal*.

Till beräkningsgrund för fyrktalssättningen tjena de i senast fastställda mantals- och taxeringslängder upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges, sålunda att:

A) för fastighet och frälseränta påföres *en* fyrk för hvarje 100 kronor af uppskattadt värde samt

B) för inkomst påföres *en* fyrk för belopp, ej öfverstigande 5 kronor; *två* fyrkar för belopp utöfver 5 till och med 10 kronor; *tre* fyrkar för belopp utöfver 10 till och med 15 kronor o. s. v.

Sådan jordbruksfastighet, för hvilken bevillning ej erlägges, påföres fyrktal efter ofvan stadgade beräkningsgrund för det fastigheten i mantals- och taxeringslängden åsatta värde.

§ 59.

Kommunalnämnden skall verkställa fyrktalssättningen och deröfver upprätta en längd, upptagande, särskildt för hvarje skattskyldig och i särskilda kolumner: för i mantal satt jord samt för annan fastighet uppskattadt värde enligt mantals- och taxeringslängden; för beskattningsbar inkomst i samma längd uppförda belopp; det åsatta fyrktalet för i mantal satt jord; fyrktalet för annan fastighet; fyrktalet för beskattningsbar inkomst och summan af den skattskyldiges fyrktal; allt på sätt det under litt. A bifogade formulär till fyrktalslängd närmare utvisar.

Denna längd, som ligger till grund för kommunalutskyldernas debitering, utgör, med iakttagande af de bestämmelser och undantag, §§ 8 och 9 innehålla, tillika kommunens röstlängd. I den för anmärkningar afsedda kolumn antecknas, om och på hvilken grund, i följd af dessa bestämmelser, någon i längden uppförd skattskyldig icke eger utöfva rösträtt. Längden upprättas i två exemplar, af hvilka det ena i sockenstugan anslås och det andra hos kommunalnämnden förvaras.

§ 60.

Der i lag eller allmän författning stadgadt är, att kommunalutskyld endast från vissa af de i § 57 omförmälda beskattningsförenål skall utgå, eller att för deltagande i sådan utskyld andra grunder skola följas, eller att vissa från skattskyldighet till kommunen eljest befriade medlemmar skola till fyllande af särskilda behof bidraga, gäller till efterrättelse hvad sålunda förordnadt är. I öfrigt eger kommunalstämma ej besluta afvikelse från de i §§ 57 och 58 för kommunalutskylders utgörande stadgade grunder.

§ 61.

Då fråga om ny utskyld förekommer, skall grunden för dess uttaxering först bestämmas i enlighet med hvad i §§ 57, 58 och 60 stadgas.

§ 64.

Debiterings- och uppbördslängden, uppgjord efter bifogade formulär litt. B, skall innehålla hänvisning till de beslut, på hvilka årets utdebitering sig grundar, med uppgift å det belopp, som skall utgå för hvarje

fyrk, samt upptaga: hvarje skattskyldig till bostad och namn; summan af de honom enligt § 58 åsatta fyrktal, samt de honom efter fyrk påförda kommunalutskylder.

Till bestyrkande af uppbörden skall längden slutligen innehålla särskilda kolummer för anteckning om inbetalningar och restantier.

Förordningen om kommunalstyrelse i stad.

§ 12.

Röstvärdet för den, som vid allmän rådstuga röstberättigad är, bestämmes efter de i senast fastställda mantals- och taxeringslängd upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges, sålunda att:

A) för fastighet beräknas *en* röst för uppskattadt värde till belopp, understigande 4,000 kronor; *två* röster för belopp från och med 4,000 intill 6,000 kronor; *tre* röster för belopp från och med 6,000 intill 8,000 kronor o. s. v. samt

B) för inkomst beräknas *en* röst för belopp, understigande 200 kronor; *två* röster för belopp från och med 200 intill 300 kronor; *tre* röster för belopp från och med 300 intill 400 kronor o. s. v.

Ej må vid allmän rådstuga för någon flera röster beräknas, än som svara mot en femtiondedel af stadens hela röstetal efter röstlängden, och i intet fall flera än ett hundra röster.

§ 14.

Sedan mantals- och taxeringslängden blifvit af pröfningskomitén granskad, upprättar Magistraten på grund deraf en längd öfver stadens röstegande medlemmar, jemte det på en hvar af dem belöpande röstetal. Innan denna röstlängd tillämpas, skall den för hvarje gång vara minst åtta dagar å kungjordt ställe till granskning framlagd. Anmärkning mot röstlängden bör framställas, innan något ärende till behandling vid allmänna rådstugan företages. Öfver framställd anmärkning meddelar Magistraten genast sitt beslut och inför i längden den rättelse, som deraf föranledes. Missnöje mot beslutet må anföras på sätt och i den ordning § 76 stadgar; dock utan återverkan på hvad redan beslutadt blifvit, så vida ej fråga är om val.

§ 57.

Medlem af en stadskommun är i allmänhet skyldig att till de utgifter, som för kommunens gemensamma behof böra enligt § 5 mom. 3 uttaxeras, lemna bidrag i förhållande till de i senast fastställda mantals- och taxeringslängd upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges, på det sätt, att för ett hundra kronor af värde å fastighet utgöres lika belopp som för fem kronor af inkomst.

Enahanda skyldighet åligger bolag.

Personliga tjänstbarheter, hvilka inom en stad utgjorts efter förut antagna grunder, må fortfarande, till dess annorlunda varder förordnadt, efter samma grunder utgöras.

§ 58.

Der i lag eller allmän författning stadgadt är, att viss utskyld skall utgå efter annan än den i nästföregående § mom. 1 bestämda allmänna grund, eller att vissa från skattskyldighet till staden eljest befriade invånare skola till fyllande af särskilda behof bidraga, skall till efterrättelse gälla hvad i thy fall förordnadt är. I öfrigt må afvikelse från sagda grund icke i annan mån ske än § 59 medgifver.

§ 59.

Skulle i andra fall än dem, som genom § 58 bestämmas, förslag hos stadsfullmäktige eller allmän rådstuga väckas, att vissa till staden skattskyldige böra, i fråga om uttaxering af utskyld för visst ändamål, antingen helt och hållet från bidrag befrias, eller deri vinna nedsättning, då skall genom samfäld omröstning först afgöras, huruvida ett sådant förslag, hvilket dock icke må afse påläggande af personlig eller efter matlag utgående afgift, bör under närmare pröfning komma.

Skall sådant förslag under vidare pröfning tagas, bör det, innan det af stadsfullmäktige eller allmän rådstuga till slutligt afgörande företages, öfverlemnas till Magistraten, som vidtager den förberedande utredning, frågan kräfver.

§ 64.

Debiterings- och uppbördslängden skall upptaga hvarje skattskyldig till namn och bostad, äfvensom de för honom i senast fastställda mantals-

och taxeringslängd uppförda värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges, samt vidare den stadsutskyld, som blifvit den skattskyldige påförd; och bör längden i öfrigt vara inrättad i enlighet med de föreskrifter, som Magistraten meddelar.

Till bestyrkande af uppbörden, skall längden innehålla särskilda kolumner för anteckning om inbetalningar och restantier.

Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.

§ 6.

För val af stadsfullmäktige indelas staden, med dess område, i fem valkretsar, hvilkas omfattning af Magistraten bestämmes.

Magistraten har ock att, sedan mantals- och taxeringslängden blifvit af Pröfningskomitén granskad, låta, med ledning deraf, upprätta särskild röstlängd för hvarje valkrets, och hålla dessa röstlängder å kungjordt ställe minst åtta dagar för de röstegande tillgängliga.

Magistraten sammanträder derefter å tid, som likaledes kungöres, för pröfning af de anmärkingar, hvilka en hvar, som anser sig dertill befogad, har att vid detta sammanträde emot röstlängd framställa och styrka. De rättelser, till hvilka laga skäl förefinnas, varda dervid genast i röstlängden införda och för de närvarande tillkännagifna; äfvensom, då någon, hvilken yrkat att blifva i röstlängden upptagen, eller få högre röstetal sig tillagdt, ej anses hafva befogenheten af sitt anspråk styrkt, detsamma genom afsagdt beslut ogillas.

Öfver anmärkning, som rör någon vid sammanträdet frånvarandes rätt, meddelar Magistraten beslut å valdagen, sedan tillfälle för den, emot hvilken anmärkningen gjord är, blifvit lemnadt att densamma bemöta, och för sådant ändamål en kort uppgift om anmärkningens beskaffenhet varit minst två dagar förut i Magistratens förmak anslagen.

Missnöje emot beslut, som af Magistraten sålunda meddelas, må fullföljas i den ordning § 49 stadgar, dock utan att valet deraf uppehålles.

§ 12.

Vid valet, som förrättas med slutna sedlar och för öfrigt i tillämpliga delar efter den ordning, som för val af riksdagsfullmäktige för staden är eller varder antagen, bestämmes röstvärdet för en hvar till deltagande i valet berättigad medlem af kommunen efter de i senast

fastställda mantals- och taxeringslängd upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges, sålunda att:

A) för fastighet beräknas *en* röst för uppskattadt värde till belopp, understigande 4,000 kronor; *två* röster för belopp från och med 4,000 intill 6,000 kronor; *tre* röster för belopp från och med 6,000 intill 8,000 kronor o. s. v. samt

B) för inkomst beräknas *en* röst för belopp, understigande 200 kronor; *två* röster för belopp från och med 200 intill 300 kronor; *tre* röster för belopp från och med 300 intill 400 kronor o. s. v.

Ej må för någon flera röster beräknas, än som svara mot en femtiondedel af valkretsens hela röstetal efter röstlängden, och i intet fall flera än ett hundra röster.

Röstegande är berättigad att sin rösträtt på annan röstegande öfverlåta; dock må ingen på grund af fullmakt denna rätt utöfva för mer än en röstberättigad.

Fullmakten skall vara antingen skrifven och underskrifven af utställaren samt med dennes sigill försedd, eller ock af honom underskrifven och med två vittens underskrift bestyrkt.

§ 40.

En hvar medlem af kommunen är i allmänhet skyldig att till de utgifter, som för kommunens gemensamma behof böra uttaxeras, lemna bidrag i förhållande till de i senast fastställda mantals- och taxeringslängd upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges, på det sätt, att för ett hundra kronor af värde å fastighet utgöres lika belopp som för fem kronor af inkomst.

Enahanda skyldighet åligger bolag.

Embets- eller tjänsteman, som vid de förenade rikenas beskickning hos utländsk makt är tienstgörande, äfvensom svensk konsul eller annan å utländsk ort anställd tjänsteman, skall, fastän mantalsskrifven i Stockholm och enligt förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst uppförd till allmän bevillning, vara fri från skyldighet att för sina löneinkomster erlägga sådana kommunalutskylder, om hvilkas utgörande stadsfullmäktige besluta.

§ 41.

Skall enligt lag eller författning eller enligt i laga ordning fattadt beslut, som dock icke i annan eller vidsträcktare mån, än särskild författning sådant medgifver, må innebära påläggande af personlig eller

efter matlag utgående afgift, viss utskyld till staden utgöras efter annan än den i nästföregående § bestämde allmänna grund, skall till efterrättelse gälla hvad i thy fall förordnadt eller beslutadt är.

Förordningen om landsting.

§ 47.

I fråga om bestämmande af afgifter eller arbetsbidrag för sådana företag eller åtgärder, till hvilka bidrag böra enligt lag från heman och fastighet utgå, eller i afseende å hvilka andra grunder för kostnadernas uttaxering äro fastställda, gäller till efterrättelse hvad i thy fall stadgadt är. I öfrigt må landstinget, med afseende på ett ifrågakäldt företags beskaffenhet, särskildt bestämma grunden för uttaxering af de medel, som för dess utförande erfordras; dock att, med undantag för den i särskild författning stadgade sjukvårdsavgift, ingen personlig eller efter matlag utgående afgift må af landstinget beslutas.

I de fall, då icke några sådana bestämmelser finnas meddelade, som i föregående moment omtalas, böra de afgifter, som af landstinget blifvit till uttaxering beslutade, utgå i förhållande till de i senast fastställda mantals- och taxeringslängder upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlægges, på det sätt, att för ett hundra kronor af värde å fastighet utgöres lika belopp som för fem kronor af inkomst.

Då fråga om grunden för afgifters uttaxering uppkommer, skall denna fråga först afgöras. Framställes inom landsting påstående, att företag, hvarom förslag blifvit väckt, är af den beskaffenhet att endast stad eller endast landsbygd af företaget kan hafva hufvudsaklig nytta, och att förthy i förra fallet landsbygden och i det senare städerna, vare sig samfäldt eller en eller flera bland dem, må från bidrag till det företaget befrias eller med sådant bidrag i jmförelsevis mindre mån betungas, då skall jemväl öfver sådan framställning beslutas innan hufvudfrågan till afgörande företages.

§ 48.

Till ledning för landstingsskattens bestämmande böra häradskrifvarne hvarje år, efter slutade taxeringsförrättningar, till landstingets

ordförande genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insända förteckningar, som för hvarje socken summariskt upptaga de fastighetsvärden, särskildt för i mantal satt jord och särskildt för annan fastighet, samt de belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges. Genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insända Magistraterna dylika uppgifter för städerna. Härefter låter landstingets ordförande genom kamreraren deraf upprätta sammandrag, upptagande hela länets summa af sådana värden å fastighet och belopp af inkomst samt huru mycket sig belöper å hvarje stad eller socken.

De ärendet tillhörande handlingar skola vederbörande Utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Fredrik Hederstierna.

Formulär litt. A.

Fyrkantslängd för

Personer.	Fastigheter	Uppskattadt värde	
		å i mantal satt jord.	å annan fastighet.
Brukspatron Johan Erik Bergström	Råbelöfs säteri 2 mantal, mjölkvarn, Svanå N:o 1 skatte 1/2 mantal, ibm jern- bruk	56,000	55,000
Hushållerska Johanna Tångberg	—	—
Rättare Måns Trulsson	—	—
Mjöltnare Abraham Fogelberg	—	—
Per Pettersson	Röksta N:o 1 skatte 1/4 mantal	6,000	—
Per Eriksson i Alby, N. N. socken...	Ibm N:o 1 skatte 1/2 mantal	10,000	—
Arrendator Sven Persson	Ibm N:o 2 fräse 1 mantal	25,000	—
Anders Janssons sterbhus	Nyängen lägenhet	—	7,000
Inspektör Leopold Stålbom å Svanå	—	—
Stångjernssmed Anders Hammar	—	—
Arrendator Nils Olof Gräs	Örby N:o 1 krono 1/2 mantal	25,000	—
Hemmansinnehafvarne i socknen.....	Skogsbergs allmänningdel...	—	10,000
Skolläraren Lars Boklund i Skolhuset vid kyrkan	—	—
o. s. v.	—	—
	Summa		

N. N. den 2 December 1884.

På kommunalnämndens vägnar:

N. N.

Ordförande.

Anm. Taxeringsvärde uppföres äfven för sådan jordbruksfastighet, som icke åsättes bevilling.

N. N. socken 1884.

Belopp af beskatt- ningsbar inkomst.	Påfördt fyrktal			Summa.	A n m ä r k n i n g a r.
	för i mantal satt jord.	för annan fastighet.	för beskatt- ningsbar inkomst.		
					Inkomst af jordbruksrörelse Kr. 560
					» skogsrörelse » 1,000
					» annan rörelse » 11,000
13,560	560	550	2,712	3,822	» kapital » 1,000
50	—	—	10	10	
250	—	—	50	50	
150	—	—	30	30	
60	60	—	12	72	
100	100	—	20	120	
250	250	—	50	300	
—	—	70	—	70	I konkurstillstånd. Oguldna kommunalut- skylder.
900	—	—	180	180	
350	—	—	70	70	
250	250	—	50	300	
600	—	100	120	220	Inkomst af jordbruksrörelse kronor 100, af skogsrörelse 500.
350	—	—	70	70	

Att förestående fyrktalslängd blifvit i kommunalstämma denna dag granskad och godkänd, betygas, N. N. i sockenstugan den 21 December 1884.

N. N.

Stämmans ordförande.

N. N.

N. N.

Formulär litt. B.

Debiterings- och uppbördslängd för kommunal-

Enligt kommunalstämmas beslut den 20 Oktober 1881
 » » » » 19 » 1882
 » » » » 21 » 1883

P e r s o n e r s	
B o s t a d .	N a m n .
Råbelöf	Brukspatron Johan Erik Bergström
»	Hushållerska Johanna Tångberg
»	Rättare Måns Trulsson
»	Mjölnare Abraham Fogelberg
Röksta	Per Pettersson
»	Per Eriksson i Alby, N. N. socken
»	Arrendator Sven Persson
Nyängen	Anders Janssons sterbhus
Svanå	Inspektor Leopold Stålbom
»	Stångjernssmed Anders Hammar
Örby	Arrendator Nils Olof Gräs
	Hemmansinnehafvarne i socknen
Skolhuset vid kyrkan	Skollärare Lars Boklund
o. s. v. i den ordning som i fyrktalslängden är följd.	
	S u m m a

N. N. den 2 December 1884.

På Kommunalnämndens vägnar:

N. N.
Ordförande.

utskylder i N. N. socken år 1884.

påföres utskylder per fyrk	3 öre.
» » » »	2 »
» » » »	5 »

Summa per fyrk 10 öre.

För åsatt fyrktal.	D e b e t.		C r e d i t.					
			Kontant.		Rest.		Summa.	
	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
3,822	382	20						
10	1	—						
50	5	—						
30	3	—						
72	7	20						
120	12	—						
300	30	—						
70	7	—						
180	18	—						
70	7	—						
300	30	—						
220	22	—						
70	7	—						

Att förestående debiterings- och uppbördslängd blifvit i kommunalstämma denna dag granskad och godkänd, betygas, N. N. i sockenstugan den 21 December 1884.

N. N.

Stämmans ordförande.

N. N.

N. N.

*Formulär till debetsedel.*Fol..... **Brukspatron J. E. Bergström på Råbelöf, N. N. socken.**

	För personer.		För fyrktal.	å öre.	Kronor.	Öre.
	Män.	Qvin- nor.				
Debet.						
1884 års kommunalutskylder	—	—	3,822	10	382	20
Enligt kyrkostämmans beslut den 15 Maj 1884:						
För i mantal satt jord	—	—	560	5	28	—
» annan fastighet	—	—	550	5	27	50
» beskattningsbar inkomst	—	—	2,712	3	81	36
» personer	3	—	—	50	1	50
» d:o	—	4	—	25	1	—
Summa	—	—	—	—	521	56

På N. N:s kommunalnämnds vägnar:

N. N.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den
19 Januari 1883.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER och
RYDING.

Departementschefen, Statsrådet Hederstierna anmälde i underdånig-
het Skatteregleringskomiténs den 13 September 1882 till Kongl. Maj:t
afgifna utlåtande och förslag angående skatteförhållandena i riket i hvad
detsamma afsåg:

de personliga skatterna för kommunala behof, för så vidt Komiténs
härutinnan gjorda framställningar berodde på Chefens för Civildeparte-
mentet föredragning;

den öfriga kommunala beskattningen i städerna och på landet; samt
landstingsskatten;

äfvensom de häröfver af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i samtliga länen,
Öfverståthållarembetet samt Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium
afgifna yttranden.

Efter redogörelse för innehållet af omförmälda handlingar yttrade Departementschefen:

»Innan jag går att föreslå Eders Kongl. Maj:t de förändringar i gällande stadganden rörande kommunalbeskattningen, som af Skatteregleringskomiténs förslag föranledas och påkallas af det förslag till förordning angående bevillning, som Eders Kongl. Maj:t beslutat förelägga Riksdagen, torde Eders Kongl. Maj:t finna lämpligt att efter inhemtande af Chefens för Justitiedepartementet och öfriga statsrådets mening fatta beslut beträffande Skatteregleringskomiténs ifrågavarande förslag för så vidt detsamma afser ändring af de i 1, 2 och 4 §§ 26 kapitlet Byggningsbalken af 1734 års lag förekommande bestämmelser rörande vissa kommunala byggnadsskyldigheter.»

Sedan Kongl. Maj:t i nåder förklarar sig godkänna denna ordning för hithörande frågers föredragning, anförde Chefen för Justitiedepartementet, Statsrådet von Steyern:

»Äfven om man med Skatteregleringskomiténs flertal måste erkänna behovet af en revision af de grunder, efter hvilka den kommunala byggnadsskyldigheten nu utgöres, skall det dock helt visst medgifvas, att en sådan revision icke står i något omedelbart sammanhang med de stora och viktiga samhällsfrågor, på hvilkas lösning Eders Kongl. Maj:ts omtanke för närvarande är företrädesvis riktad. Om så är, kan en lycklig utgång af dessa frågor icke främjas derigenom, att de sammanlänkas med en annan fråga, jemväl den af djupt ingripande art och innefattande spörsmål af den beskaffenhet, att de ännu säkerligen fordra ganska vidtgående utredningar, innan de kunna på ett fullt nöjaktigt sätt besvaras. I hvilken mån den på fastigheterna och matlagen hvilande byggnadsskyldighet skall lindras, eller med andra ord huru tungt den bör drabba sådana kommunens medlemmar, som nu i ringa eller ingen mån deraf beröras, kommer säkerligen att blifva föremål för mycken meningsskiljaktighet. Huru den af Komitén föreslagna fördelning af byggnadsskyldigheten i verkligheten skall slå sig ut, kan ingalunda sägas vara nöjaktigt utredt genom den undersökning af förhållandena under ett enda år, som Komitén företagit, och en fullständig utredning i detta hänseende kan knappast ske förr än man fått erfara resultaten af den taxering, som komme att verkställas på grund af den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna bevillningsförordning, derest denna blifver af Riksdagen antagen. Hvad särskildt tingshusbyggnad beträffar, har det satts i fråga, om den ej snarare bör bekostas af staten än af häradet. Skulle denna åsigt göra sig gällande, vore en efter nya grunder verkställd fördelning af besväret mellan häradsboerna utan allt ändamål.

Under sådana förhållanden synes mig frågan om byggnadsskyldighetens reglering böra uppskjutas till en tidpunkt, då åt densamma kan odelad egnas all den uppmärksamhet, hvaraf den är förtjent.

Såsom ett skäl att påskynda en ny lagstiftning i detta ämne, kunde möjligen åberopas de uppgifter Komitén meddelat derom, att en del af prestationerna vid prestgårdsbyggnad alldeles i strid mot lag ålagts matlagen, och att dessa vid kyrkobyggnad i vissa län fått en vida större börda sig pålagd än lag medgifver. Men dessa oegentligheter, som röra lagens tillämpning, icke dess innehåll, böra försvinna, derest Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen funne lämpligt att, såsom Skatteregleringskomitén föreslagit, i kommunallagarne intaga föreskrifter, egnade att bättre än de hittills gällande förekomma uttaxering af utskylder efter andra grunder än lag föreskrifver.

På grund af hvad jag sålunda anfört, kan jag ej tillstyrka någon åtgärds vidtagande i och för ändring af 1, 2 och 4 §§ i 26 kapitlet Byggningsbalken af 1734 års lag.»

Häruti förenade sig Statsrådets öfrige ledamöter.

Och behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla den af Statsrådet sålunda yttrade mening.

Härefter anförde Departementschefen, Statsrådet Hederstierna:

»Då Eders Kongl. Maj:t nu beslutat att ej vidtaga någon åtgärd med anledning af Skatteregleringskomiténs förslag till förändrade grunder för den kommunala byggnadsskyldigheten, och Komitén i öfrigt grundat sitt förslag rörande fyrktalssättningen på landet på den förutsättning, att nämnda byggnadsskyldighet fördelades på samtliga fyrkar, så kan ej heller detta förslag vinna Eders Kongl. Maj:ts godkännande.

Det finnes enligt mitt förmenande då ingen anledning att rubba det förhållande mellan de olika beskattningsföremålen i fråga om bidragskyldighet för allmänna kommunala behof, som nu finnes stadgadt.

Sagda förhållande framträder, då man tager hänsyn å ena sidan till nu gällande grunder för bevillingens utgörande och å andra sidan till sjelfva fyrktalssättningsmetoden, sådan den finnes bestämd i 58 § af förordningen om kommunalstyrelse på landet. Jordbruksfastighet, som i bevilling utgör blott tre öre för hvarje fulla ett hundra kronor af taxeringsvärdet, men deremot påföres en fyrk för hvarje femtal af bevillningsören, erhåller för 1,000 kronors taxeringsvärde sex fyrkar. Annan fastighet åter, som i bevilling utgör fem öre för hvarje fulla ett hundra kronor af taxeringsvärdet, men påföres en fyrk blott för hvarje tiotal af bevillningsören, erhåller för 1,000 kronors taxeringsvärde endast fem fyrkar. Och af inkomst, hvarför i bevilling utgöres en procent,

beräknad å behållna inkomstbeloppet, men som påföres en fyrk blott för hvarje tiotal af bevillningsören, bekommer ett kapitalvärde af 1,000 kronor, erhållet genom kapitalisering efter fem procent af ett inkomstbelopp stort fentio kronor, hvars bevillning är fentio öre, likaledes endast fem fyrkar. Då sålunda jordbruksfastighet för ett taxeringsvärde af 1,000 kronor betalar sex, under det annan fastighet för samma värde och likaså 1,000 kronors kapitalvärde å inkomst, efter nyssnämnda grund kapitaliserad, endast betala fem, kan man följaktligen säga, att förhållandet mellan jordbruksfastighet och öfriga beskattningsföremål i fråga om bidragsskyldigheten till de efter fyrk utgående kommunalutskylder på landet ställer sig såsom sex till fem.

Uti det förslag till bevillningsförordning, som Eders Kongl. Maj:t beslutit aflåta till Riksdagen, har emellertid i fråga om bevillningens utgörande likställighet mellan de olika beskattningsföremålen blifvit genomförd, och nu gällande bestämmelser rörande fyrktalsberäkningen måste sålunda i sammanhang med sagda förslags antagande ändras, om förhållandet mellan beskattningsföremålen i fråga om kommunalafgifter skall bibehållas oförändradt.

Då emellertid samma förslag innehåller den bestämmelsen, att till sådan inkomst af arbete, för hvilken bevillning bör erläggas, skall räknas jemväl den inkomst och förmån af jordbruksrörelse, som förvärfvas medelst det i rörelsen nedlagda arbete och dervid använda inventarier, hvilken inkomst bör så beräknas, att det belopp, för hvilket bevillning skall påföras, motsvarar en för hundra af fastighetens taxeringsvärde, så följer häraf, att om bidragen till kommunens utskylder hädanefter blefve uttaxerade efter den bevillning, som af de skattskyldige erlades, egarne af jordbruksfastighet skulle komma att betala sex, då egare af annan fastighet eller af inkomst betalade fem, eller just det nu rådande förhållande de olika skatteföremålen emellan. En föreskrift af sådant innehåll skulle ock komma att stå i närmaste öfverensstämmelse med gällande stadganden beträffande de allmänna kommunala utskylderna i städerna äfvensom landstingsskatten, i hvilka stadganden, för så vidt de afse de olika beskattningsföremålens skattskyldighet, någon förändring ej blifvit af Komitén föreslagen och ej heller torde böra ifrågasättas.

Grundade man kommunalbeskattningen äfven för landet på bevillningen, så skulle någon fyrktalsättning der ej behöfva vidtagas, om man likasom för stad bestämde rösträtten efter antalet bevillningskronor; men dels har man under de tjugu år, som kommunalförordningarna tillämpats, blifvit van att anse fyrken såsom den enhet, hvarpå såväl beskattning som rösträtt grundas, dels har Komitén föreslagit att i stället

för bevillningen uppskattningsvärde å fastighet och belopp af beskattningsbar inkomst skulle läggas till grund för kommunalbeskattningen, hvarvid det torde vara nödigt att å landet genom fyrktalssättning sammanföra dessa olikartade beskattningsföremål.

Detta Skatteregleringskomiténs af de flesta länsstyrelser tillstyrkta förslag, att grundvalen för sagda beskattning hädanefter måtte komma att blifva, icke, såsom hittills, bevillningsbeloppen, utan taxeringsvärdena å fastigheterna samt inkomstbeloppen, hvarigenom den obestriddiga fördelen vinnes, att det nuvarande stränga sambandet mellan den allmänna bevillningen och den kommunala beskattningen i någon mån brytes, anser jag vara i hög grad förtjent af Eders Kongl. Maj:ts bifall. Den afsedda fördelen vinnes emellertid ingalunda fullständigt, med mindre enahanda grundsats genomföres icke allenast i fråga om landskommunernas beskattning samt, såsom Komitén jemväl yrkat, landstingsskatten, utan ock hvad beträffar beskattningen för stadskommunernas behof.

Den omständighet att inom stadskommunerna äfven rösträtten är bestämd i visst omedelbart förhållande till bevillningen, är icke af beskaffenhet att lägga hinder i vägen för berörda förändrings utsträckande jemväl till dem. Å ena sidan äro nemligen rösträtten och skattskyldigheten i städerna icke sins emellan ställda i så nära sammanhang, att icke en sådan förändring i afseende å skattskyldighetens bestämmande skulle kunna företagas utan någon som helst ändring af stadgandena rörande rösträtten. Å andra sidan möter dock ej heller någon svårighet att verkställa fullkomligt motsvarande förändring äfven i fråga om bestämmandet af rösträtten inom stadskommunerna, utan att derigenom den ringaste rubbning åstadkommes i det röstetal, som enligt nu gällande stadganden bör för en hvar medlem af kommunen beräknas. Och äfven sistnämnda förändring synes i sjelfva verket lika önskvärd som den förra. Ty om det är en olägenhet, att, såsom för närvarande är förhållandet, hvarje förändring i afseende å den allmänna bevillningen måste återverka på kommunalbeskattningen och sålunda kräfver hänsyn till denna, så är det en icke mindre olägenhet, som lika väl behöfver undanrödjas, att hvarje förändring i afseende å den allmänna bevillningen måste återverka jemväl på den kommunala rösträtten. Det samband, som enligt förordningen om kommunalstyrelse på landet råder mellan rösträtt och skattskyldighet inom landskommunerna, medför, att det oberoende af den allmänna bevillningen, hvari nyss ifrågakända förändrade grundval för kommunalbeskattningen försätter denna senare, utan vidare inträder jemväl för den förra. I städerna deremot gäller, såsom jag redan antydtt, icke detsamma. För det afsedda ändamålets fullständigare uppnå-

ende torde därför äfven de paragrafer i förordningarna om kommunalstyrelse i Stockholm och rikets öfriga städer, som afhandla den kommunala rösträtten, böra så ändras, att denna hädanefter må komma att beräknas, icke, såsom hittills, i förhållande till bevillningen, utan i förhållande till de värden å fastigheter och belopp af inkomst, för hvilka bidrag böra till kommunens utgifter lemnas. Om härvid, med iakttagande af de närmare bestämmelser, som innehållas i 12 § af hvardera af nyssnämnda begge förordningar, för hvarje röst beräknas det värde å fastighet eller det belopp af inkomst, hvars bevillning uppgår till en krona, ästadkommer sagda förändring uppenbarligen ingen annan inverkan på röstetalet för de röstberättigade än den, att det högsta röstetal, som för någon må beräknas, och hvilket för närvarande är bestämdt såsom motsvarande bevillningen för tio tusen riksdalers inkomst af kapital eller arbete samt sålunda, så länge bevillningen för sådan inkomst utgår med en procent af dess belopp, utgör ett hundra röster, men, för den händelse bevillningen höjdes eller sänktes, måste stiga eller sjunka med denna, nu blefve på en gång fastställt till att oberoende af sådan vexling i bevillningen motsvara ett inkomstbelopp af tio tusen kronor eller, annorlunda uttryckt, till att utgöra ett hundra röster; en sak, som emellertid torde böra betraktas såsom i och för sig fördelaktig och dessutom fullt öfverensstämmande äfven med förordningarnas hittillsvarande mening.

Vid bestämmandet af det värde å fastighet och belopp af inkomst, som å landet bör motsvara hvarje fyrk, har man med stöd af hittillsvarande fyrktalssättningsgrunder att hålla sig till endera af tvenne normer. Den ena vore, att välja det fastighetsvärde och det inkomstbelopp, som komme att motsvara tio öres bevillning, d. v. s. 200 kronors värde å fastighet och 10 kronor af inkomst, hvarigenom fyrktalet blefve just det nuvarande; den andra, att välja dem, som komme att motsvara fem öres bevillning, d. v. s. 100 kronors värde å fastighet och 5 kronor af inkomst, hvarigenom fyrktalet blefve jemnt dubbelt så stort som hittills. Sistnämnda omständighet innebure väl genom de stora siffer-talen för omröstningarna å kommunalstämma någon olägenhet, men medförde å andra sidan, att röstberäkningen och uttaxeringen af kommunalutskylderna komme att försiggå i närmare förhållande än hittills till de för hvarje skattskyldig uppförda fastighetsvärden och inkomstbelopp, en påföljd som i synnerhet hvad uttaxeringen beträffar utgör en icke oväsentlig fördel.

Inom städerna skulle i följd af den föreslagna förändringens genomförande uttaxeringen framdeles verkställas efter de för en hvar skattskyldig till bevillning uppförda jemna 100-tal kronor af fastighetsvärde

— sådant bör nemligen jemlikt förrberörda förslag till ny bevillningsförordning städse sluta å fulla 100-tal kronor — och än närmare bestämda belopp af inkomst, och samma noggrannhet i uttaxeringen ernåddes medelst sistnämnda fyrktalsberäkningsmetod jemväl för landet, så när som för de fall, då beskattningsbar inkomst i vederbörande längd upptages annorledes än i jemna femkronetal. Af sagda anledning anser jag lämpligast, att en fyrk må åsättas för hvarje 100 kronor af fastighetsvärde och hvarje 5 kronor af inkomst.

Beträffande fördelningen af stadsutskylderna och landstingsskatten synas mig 57 § i förordningen om kommunalstyrelse i stad, 40 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm samt 47 § i förordningen om landsting icke i förevarande hänseende behöfva innehålla närmare bestämmelser, än att ifrågavarande utgifter skola utgöras i sådant förhållande, att för 100 kronor af fastighetsvärde lika belopp utgår som för 5 kronor af inkomst.

Önskvärdheten af att minsta möjliga rubbning måtte ega rum i den kommunala rösträtten torde äfven — ehuru väl eljest öfverensstämmelse härutinnan kunde påkallas af hänsyn till det följdriktiga — tala för bibehållandet, vid beräkningen af de å vissa belopp af uppskattningsvärde å fastighet eller af beskattningsbar inkomst belöpande röster inom stadskommunerna och fyrkar inom landskommunerna, af de för stad och land sins emellan olika sätt, hvarpå för röstberäkningen å ena hållet och fyrktalssättningen å det andra det förfarande för närvarande är bestämdt, som bör iakttagas, då de bevillningsbelopp, för hvilka röstetalet eller fyrktalet skall uträknas, icke äro jemnt delbara med de belopp, som motsvara en röst eller en fyrk. Dervid bör emellertid iakttagas, att om å landet en fyrk skall åsättas för hvarje ett hundra kronor af fastighets taxeringsvärde samt, såsom jag redan framhållit, taxeringsvärdena å fastighet städse komma att sluta å fulla 100-tal kronor, sådant förfarande hvad landskommunerna angår framdeles ifrågakommer endast för den beskattningsbara inkomsten, der denna undantagsvis icke utsättes i jemna femkronetal.

Att vid de sålunda föreslagna förändringar skattskyldigheten så väl som rösträtten inom stadskommunerna samt bidragsskyldigheten till landstingsskatten skola komma att med de rubbningar allenast, som bort medfölja den förhöjda bevillningen för jordbruksfastighet, ställa sig på fullkomligt enahanda sätt som hittills, ligger i så öppen dag, att det icke behöfver med några bevis styrkas. Att detsamma, så när som på redan anmärkta smärre undantagsförhållanden, blir fallet äfven hvad skattskyldigheten och rösträtten inom landskommunerna beträffar — och detta

utan att någon motsvarande rubbning här föranledes af den förhöjda bevillningen för jordbruksfastighet, i det tvärtom det enligt förslaget tillkommande fyrktalet för inkomst af jordbruksrörelse just håller jordbruksfastighetens bidragsskyldighet uppe vid dess nuvarande höjd, — framgår väl ock af den föreslagna fyrktalssättnings natur, men då saken här, just i följd af sjelfva fyrktalssättningen, icke lika omedelbart faller i ögonen, torde Eders Kongl. Maj:t tillåta mig att till bestyrkande af det sagda meddela några beräkningar öfver huru tillämpningen af den af mig förordade fyrktalssättningsmetoden må komma att i jämförelse med den nu gällande utfalla.

Dessa uträkningar hafva blifvit verkställda för samma kommuner och efter enahanda metod, som de af Skatteregleringskomitén för motsvarande ändamål meddelade, dock att, sedan frågan om byggnadsskyldigheterna numera blifvit lemnad å sido, här hänsyn tagits endast till de efter allmän fyrk utgående afgifter. Under hänvisning till den i Komiténs betänkande till belysning af dess nyssberörda beräkningar förekommande redogörelse, kan jag sålunda inskränka mig till att förete hosföljande tabeller:

Skärkinds kommun.

Beskattnings- föremål.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Normalprocent.
	Upskattningsvärde å fastighet.	Beskattningsbar inkomst.	Fyrktals- summa.	procent.	Utskylds- belopp efter fyrk.	procent.	För hvarje 1,000 kronor af fastighets taxeringsvärde eller kapitalvärde å in- komst, utgörande 20 gångar dennas belopp:	utskyldsbelopp. å taxerings- och kapitalvärde.	

Efter allmän fyrk hafva år 1878 utdebiterats 4,913 kronor 25 öre.

Nuvarande förhållande.

Jordbruksfastighet	1,916,200	—	11,498	80,15	3,938 13	80,15	2 06	37,50	37,50
Annan fastighet...	19,000	—	95	0,66	32 54	0,66	1 71	31,25	31,25
Inkomst	—	27,520	2,752	19,19	942 58	19,19	1 71	31,25	31,25
Summa	1,935,200	27,520	14,345	—	4,913 25	—	—	—	—

Tillämpning af den föreslagna fyrktalssättningen.

Jordbruksfastighet	1,916,200	—	19,162	66,79	3,281 66	66,79	1,71	31,25	37,50	37,50
Inkomst af jord- bruksrörelse	—	19,162	3,833	13,36	656 44	13,36	0,34	6,25		
Annan fastighet...	19,000	—	190	0,66	32 54	0,66	1 71	31,25	31,25	31,25
Annan inkomst ..	—	27,520	5,504	19,19	942 61	19,19	1 71	31,25	31,25	31,25
Summa	1,935,200	46,682	28,689	—	4,913 25	—	—	—	—	—

Ramsbergs kommun.

Beskattnings- föremål.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Normalprocent.
	Uppskattningsvärde å fastighet.	Beskattningsbar inkomst.	Fyrktales-		Utskylds-		För hvarje 1,000 kronor af fastighets taxeringsvärde eller kapitalvärde å inkomst, utgörande 20 gånger dennas belopp:		
			summa.	procent.	belopp efter fyrk.	procent.	utskyldsbelopp.	utskyldsprocent & taxerings- och kapitalvärde.	

Efter allmän fyrk hafva år 1878 utdebiterats 20,931 kronor 81 öre.

Nuvarande förhållande.

Jordbruksfastighet	2,576,200	—	15,458	50,59	10,589 21	50,59	4 11	37,50	37,50
Annan fastighet...	339,050	—	1,695	5,55	1,161 13	5,55	3 42	31,25	31,25
Inkomst	—	134,027	13,403	43,86	9,181 47	43,86	3 42	31,25	31,25
Summa	2,915,250	134,027	30,556	—	20,931 81	—	—	—	—

Tillämpning af den föreslagna fyrktalssättningen.

Jordbruksfastighet	2,576,200	—	25,762	42,16	8,823 89	42,16	3,43	31,25	
Inkomst af jord- bruksrörelse	—	25,762	5,153	8,43	50,59	1,764 98	4 12	37,50	37,50
Annan fastighet...	339,050	—	3,391	5,55	1,161 47	5,55	3 43	31,25	31,25
Annan inkomst ...	—	134,027	26,806	43,86	9,181 47	43,86	3 43	31,25	31,25
Summa	2,915,250	159,789	61,112	—	20,931 81	—	—	—	—

Söderala kommun.

Beskattnings- föremål.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Normalprocent.
	Uppskattningsvärde å fastighet.	Beskattningsbar inkomst.	Fyrktals-		Utskylds-		För hvarje 1,000 kronor af fastighets taxeringsvärde eller kapitalvärde å inkomst, utgörande 20 gånger dennas belopp:		
			summa.	procent.	belopp efter fyrk.	procent.	utskyldsbelopp.	utskyldsprocent å taxerings- och kapitalvärde.	

Efter allmän fyrk hafva år 1878 utdebiterats 42,227 kronor 46 öre.

Nuvarande förhållande.

Jordbruksfastighet	972,600	—	5,836	3,85	1,623 75	3,85	1 67	37,50	37,50
Annan fastighet	2,174,150	—	10,871	7,16	3,024 63	7,16	1 39	31,25	31,25
Inkomst	—	1,350,650	135,065	88,99	37,579 08	88,99	1 39	31,25	31,25
Summa	3,146,750	1,350,650	151,772	—	42,227 46	—	—	—	—

Tillämpning af den föreslagna fyrktalssättningen.

Jordbruksfastighet	972,600	—	9,726	3,21	1,353 03	3,21	1,39	31,25	
Inkomst af jordbruksrörelse	—	9,726	1,946	0,64	270 72	0,64	0,28	6,25	37,50 37,50
Annan fastighet	2,174,150	—	21,742	7,16	3,024 63	7,16	1 39	31,25	31,25
Annan inkomst	—	1,350,650	270,130	88,99	37,579 08	88,99	1 39	31,25	31,25
Summa	3,146,750	1,360,376	303,544	—	42,227 46	—	—	—	—

Renneslöfs kommun.

Beskattnings- föremål.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Normalprocent.
	Uppskattningsvärde å fastighet.	Beskattningsbar inkomst.	Fyrktals- summa.	procent.	Utskylds- belopp efter fyrk.	procent.	För hvarje 1,000 kronor af fastighets taxeringsvärde eller kapitalvärde å in- komst, utgörande 20 gångar dennas belopp:	utskylidsprocent å taxerings- och kapitalvärde.	

Efter allmän fyrk hafva år 1878 utdebiterats 1,607 kronor 18 öre.

Nuvarande förhållande.

Jordbruksfastighet	1,047,200	—	6,284	84,01	1,350 20	84,01	1 29	37,49	37,50
Annan fastighet	22,000	—	110	1,47	23 64	1,47	1 07	31,25	31,25
Inkomst	—	10,853	1,086	14,52	233 34	14,52	1 07	31,26	31,25
Summa	1,069,200	10,853	7,480	—	1,607 18	—	—	—	—

Tillämpning af den föreslagna fyrktalssättningen.

Jordbruksfastighet	1,047,200	—	10,472	70,01	1,125 18	70,01	1,07	31,25	
Inkomst af jord- bruksförelse	—	10,472	2,095	14,01	84,02	14,01	1,28	37,50	37,50
Annan fastighet	22,000	—	220	1,47	23 64	1,47	1 07	31,25	31,25
Annan inkomst	—	10,853	2,171	14,51	233 26	14,51	1 07	31,25	31,25
Summa	1,069,200	21,325	14,958	—	1,607 18	—	—	—	—

Fässbergs kommun.

Beskattnings- föremål.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Normalprocent.	
	Uppskattningsvärde å fastighet.	Beskattningsbar inkomst.	Fyrktals- summa.	procent.	Utskylds- belopp efter fyrk.	procent.	För hvarje 1,000 kronor af fastighets taxeringsvärde eller kapitalvärde å in- komst, utgörande 20 gångar dennas belopp: utskyldsbelopp.	utskyldsprocent å taxerings- och kapitalvärde.		
Efter allmän fyrk hafva år 1878 utdebiterats 30,762 kronor 44 öre.										
Nuvarande förhållande.										
Jordbruksfastighet	1,913,725	—	11,483	18,88	5,809	—	18,88	3 04	37,50	37,50
Annan fastighet ...	4,174,270	—	20,871	34,32	10,558	18	34,32	2 53	31,25	31,25
Inkomst	—	284,553	28,456	46,80	14,395	26	46,80	2 53	31,25	31,25
Summa	6,087,995	284,553	60,810	—	30,762	44	—	—	—	—
Tillämpning af den föreslagna fyrktalssättningen.										
Jordbruksfastighet	1,913,725	—	19,138	15,74	4,840	75	15,74	2,53	31,25	
Inkomst af jord- bruksrörelse	—	19,138	3,828	3,15	968	25	3,15	0,51	6,25	37,50
Annan fastighet ...	4,174,270	—	41,743	34,32	10,558	43	34,32	2 53	31,25	31,25
Annan inkomst ...	—	284,553	56,911	46,79	14,395	01	46,79	2 53	31,25	31,25
Summa	6,087,995	303,691	121,620	—	30,762	44	—	—	—	—

Dessa tabeller bestyrka mitt påstående att den föreslagna fyrktals-sättningen väl skulle medföra fyrktalets fördubbling, men ingen rubbning af det förhållande, som uttrycker de olika beskattningsföremålens inbördes bidragsskyldighet till kommunens efter fyrk utgående afgifter. Sagda förhållande, sex för jordbruksfastighet mot fem för öfriga beskattningsföremål, hvilket i tabellerna uttryckes medelst de i kolumnen för så kallad »normalprocent» förekommande talen 37,50, 31,25 och 31,25, återfinnes nemligen städse i kolumnen 8. Detsamma gäller då ock den efter fyrktalet beräknade rösträtten.

Vid formuleringen i vederbörande lagrum af grundsatsen att kommunalutskylderna och landstingsskatten skola utgöras i af bevillningen oförmedladt förhållande till fastighetsvärdena och inkomstbeloppen, torde Eders Kongl. Maj:t finna det lämpligast och mest praktiskt, att dessa närmare bestämmas till de i senast fastställda mantals- och taxeringslängd — såsom den här afsedda, förslaget till bevillningsförordning vidfogade längd benämnas — upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges. Om nemligen, enligt hvad jag anser mig böra tillstyrka, den hittills gällande regel fortfarande vidmakthålles, att i allmänhet enahanda undantag och lindringar, som medgifvas i fråga om bevillningen till staten, jemväl böra gälla i fråga om kommunalutskylderna och landstingsskatten, så vinnes genom sagda formulering den icke oväsentliga fördel, att, såsom ock för närvarande är fallet, ifrågavarande undantag och lindringar, sådana de bestämmas i Bevillningsförordningen, i och med detsamma och utan att särskilda stadganden derom i kommunalförordningarna och landstingsförordningen erfordras, blifva tillämpliga jemväl i fråga om kommunalutskylderna och landstingsskatten. Dessa senares beroende i förevarande hänseende af den allmänna bevillningen kan ej rimligtvis anses utgöra någon olägenhet.

Från den nyssnämnda regeln om öfverensstämmelse i afseende å undantag och lindringar mellan den allmänna bevillningen å ena sidan och kommunalutskylderna samt landstingsskatten å den andra finnes för närvarande ett undantag i 58 § af förordningen om kommunalstyrelse på landet, beträffande sådan jordbruksfastighet, för hvilken bevillning ej erlägges, i det för denna fyrktal påföres efter det belopp, som, derest bevillning för densamma utgå skulle, på grund af taxeringsvärdet mot sådan bevillning svarar, hvaremot inkomst af arrende för sådan fastighet ej skall i fyrktal sättas. Samma skäl, som föranledt denna bestämmelse om fyrktals beräkning för bevillningsfri jordbruksfastighet, tala för att sådant äfven framgent må ega rum, och likasom hittills torde bestämmelse härom böra i ett särskildt moment af nämnda paragraf inrymmas.

Befrielsen från fyrktalssättning för inkomsten af arrende för sådan fastighet komme deremot icke vidare att påfordras i följd af den i förslaget till bevillningsförordning intagna bestämmelse, som innebär, att denna inkomst skall beräknas så, att det belopp, för hvilket bevillning bör påföras, motsvarar en procent — men ej mera — af fastighetens taxeringsvärde. Det fyrktal, som arrendatorn genom nämnda befrielser upphörande finge, utöfver fyrktalet för fastighetens taxeringsvärde, sig för sin inkomst påfördd, motsvarar sålunda endast hvad antagandet af berörda förslag till bevillningsförordning skulle medföra beträffande öfrige idkare af jordbruk, eller att de borde påföras fyrktal likaväl som bevillning för sin till en procent af fastighetens taxeringsvärde beräknade inkomst och förmån af jordbruksrörelse. Deremot gör den påpekade omständigheten, att arrendatorn komme att till bevillning uppföras endast för ett till en procent af fastighetens taxeringsvärde beräknadt inkomstbelopp, bibehållandet af fyrktalssättning för sådan jordbruksfastighets taxeringsvärde långt nödvändigare än hittills, i det eljest arrendatorn erhöle en högst betydlig nedsättning i sina kommunalutskylder.

Skatteregleringskomitén har hemställt, att nu berörda stadganden beträffande bevillningsfri jordbruksfastighet måtte utsträckas jemväl till de för statens räkning utarrenderade fiskerier samt verk och inrättningar. Under medgifvande att i och för sig följdriktigheten fordrade likställighet i förevarande hänseende mellan sistnämnda slag af fastigheter å ena sidan och statens utarrenderade jordbruksfastigheter å den andra, finner jag emellertid ur praktisk synpunkt här afsedda föreskrifters genomförande med hänsyn till de förra slagen af fastighet icke påkallas af lika starka skäl, som deras bibehållande för bevillningsfri jordbruksfastighet. Fortfarande frihet från utgörandet af kommunalutskylder för sjelfva fastighetsvärdet af statens utarrenderade fiskerier samt verk och inrättningar innebär nemligen för arrendatorerne af dessa fastigheter ingen lindring mot hvad för dem hittills gält, hvaremot deras förpligtande till sådana bidrag skulle för dem medföra en ökad börda, som innebure en rubbning af de förhållanden, på grundvalen af hvilka deras arrendekontrakt blifvit uppgjorda. Af detta skäl synes mig frågan här om tills vidare böra lemnas å sido.

Skatteregleringskomitén har ock hemställt, att undantagen från utgörande af landstingsskatt måtte bestämmas till likhet med undantagen från utgörande af kommunalutskylder. Detta skulle innebära, att äfven arrendatorer af bevillningsfri fastighet komme att för sådan fastighets taxeringsvärde deltaga i landstingsskattens utgörande, likasom väl i så-

dant fall enahanda omständigheter bjöde, att äfven arrendatorerne af den — låt vara obetydliga — inom städerna förefintliga bevillningsfria jordbruksfastighet förklarades skola i förhållande till dennas värde utgöra stadsutskylder och landstingsskatt. Om än i följd af det nyss berörda sätt, på hvilket inkomst af jordbruksrörelse är föreslagen att till bevillning beräknas, bibehållandet af hvad i sagda afseenden för närvarande eger rum för nämnde arrendatorer medför någon lättnad, som må anses opåkallad, anser jag mig emellertid, enär å andra sidan äfven härutinnan gäller, att den nu ifrågasatta utvidgningen af deras bidragskyldighet i de flesta fall otvifvelaktigt blefve ganska betungande, böra åtminstone för närvarande afstyrka densamma.

Bestämmelsen i 58 § af förordningen om kommunalstyrelse på landet rörande löntagare, som tillika innehar boställe, synes redan nu öfverflödigt, enär hvad här stadgas omedelbart följer af hit hänförliga föreskrifter i gällande bevillningsstadga. På samma sätt är det nya förslaget till bevillningsförordning i berörda hänseende tillräckligt tydligt för att göra hvarje bestämmelse härom i kommunalförfattningarna öfverflödigt.

I enlighet med Skatteregleringskomiténs derom gjorda, af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län tillstyrkta hemställan och på de af dem anförda skäl, torde Eders Kongl. Maj:t icke finna något undantagsstadgande för sagda län i fråga om kommunalutskyldernas utdebitering numera erforderligt. Jemte det vid sådant förhållande sista momentet af nyssnämnda paragraf i förordningen om kommunalstyrelse på landet bör utgå, torde därför i sammanhang dermed böra förordnas, att hvad härutinnan enligt särskilda författningar för närvarande gäller, nemligen de i Kongl. Brevet den 31 Oktober 1862 meddelade nådiga föreskrifter med de ändringar i och tillägg till dessa, som blifvit gjorda genom Kongl. Brevet den 3 Mars 1865, icke vidare skall tillämpas.

Beträffande formuleringen af de lagrum, der rösträtten i städerna afhandlas, föranleder sambandet mellan rösträtt och skattskyldighet, att de fastighetsvärden och inkomstbelopp, för hvilka röster skola beräknas, böra sammanfalla med de fastighetsvärden och inkomstbelopp, för hvilka stadsutskylder skola utgöras; hvadan samma beteckningssätt, som jag nyss föreslagit med afseende å de paragrafer, der skattskyldigheten bestämmes, torde böra användas jemväl i dem, som afhandla rösträtten.

Begynnelseorden i 12 § 2 mom. af förordningen om kommunalstyrelse i stad: »Ej må någon kunna vid allmän rådstuga utöfva rösträtt för större antal röster» etc. hafva genom sin lydelse stundom föranledt den missuppfattning, att man velat i det i sagda lagrum bestämda högsta

röstetal inberäkna jemväl de röster, som någon jemlikt derpå följande 13 § haft att på grund af fullmakt afgifva; en tolkning, som Eders Kongl. Maj:t i förekommande fall ogillat. Derest förstnämnda moment nu underkastas sådan ändring, som jag redan föreslagit, synas till förekommande för framtiden af en sådan tolkning de anförda orden böra utbytas mot de å motsvarande ställe i 12 § af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm använda, som tydligare uttrycka meningen; hvadan förstnämnda paragraf och mom. skulle komma att sålunda inledas: »Ej må vid allmän rådstuga för någon flera röster beräknas» etc.

Genom den kommunala skattskyldighetens och rösträttens lösgörande, på sätt jag nu framställt, från den allmänna bevillningen vore den stora fördel vunnen, att hvad förordningarna om kommunalstyrelse och om landsting i dessa delar innehålla komme att åtminstone i det hufvudsakligaste erhålla enahanda, af grundlagen afsedda karakter, som sagda författningar i öfrigt, eller den, som angifves i 57 § 2 mom. Regeringsformen, under det för närvarande, ehuru väl nämnda paragraf och mom., efter förklaring att genom kommunallagarne bestämmes, huruledes särskilda menigheter må för egna behof sig beskatta, säger, att dessa lagar stiftas af Konungen och Riksdagen gemensamt, de ytterst viktiga stadganden i desamma, som röra skattskyldigheten och rösträtten, väsentligen äro beroende af endast Riksdagen och föremål för behandling enligt 65 § Riksdagsordningen; ett förhållande, hvars olämplighet allra bjertast träder i dagen beträffande den kommunala rösträtten.

Det med ifrågavarande förändring afsedda ändamål uppnås dock icke till alla delar, så vida ej jemväl sådana hinder häremot undanröjas, som, oafsedt de redan nämnda, ytterligare förefinnas i vissa bestämmelser i tvenne författningar, nemligen förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 November 1863 och stadgan angående skjutsväsendet den 31 Maj 1878.

Under det förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd af den 21 Mars 1862 i 6 § bestämmer, att vid omröstning å kyrkostämma följes på landet hvad för kommunalstämma och i stad hvad för allmän rådstuga stadgadt är i afseende på röstberäkning, samt i 35 §, att de afgifter, om hvilka kyrkostämma beslutar, utom i de fall, för hvilka annorlunda är i lag eller författning stadgadt, skola utgå efter den för rösträtt i kyrkostämma bestämda grund, hvarigenom sådana ändringar, som nyss af mig föreslagits i förordningarna om kommunalstyrelse på landet och i stad, omedelbart sträcka sina åsyftade verknin-gar afven till rösträtten och skattskyldigheten inom de kyrkokommuner,

för hvilka kyrkostämmoförordningen af den 21 Mars 1862 är gällande, innehåller deremot förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm i 5 § särskilda bestämmelser angående rösträtten i kyrkostämma derstädes och i 37 § sådana om bidragsskyldigheten till af kyrkostämma i Stockholm beslutade afgifter, enligt hvilka bestämmelser rösträtten och skattskyldigheten, utan något beroende af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm, äro satta i visst förhållande till den bevilning, som församlingsmedlemmarne till staten böra erlægga. Motsvarande förändringar i sistnämnda båda paragrafer, afseende röstrettens och skattskyldighetens bestämmande jemväl der i förhållande till fastighetsvärdena och inkomstbeloppen, utgöra därför en angelägenhet, om hvilken Eders Kongl. Maj:t torde behaga på Chefens för Ecklesiastikdepartementets föredragning fatta beslut.

Eders Kongl. Maj:ts nådiga stadga angående skjutsväsendet den 31 Maj 1878 innehåller i 22 § 2 mom., att entreprenadbidrag, som enligt 1 mom. af samma paragraf böra inom län eller landstingsområde erläggas, skola utgöras medelst en särskild afgift, hvilken skall utgå i förhållande till den allmänna bevilning enligt andra artikeln bevilningsstadgan för fast egendom eller för inkomst af kapital eller arbete, som af en hvar skattskyldig till statsverket erlägges, dock att, så länge bevilningen för jordbruksfastighet utgår med lägre procent än bevilningen för annan fastighet, omförmälda afgift skall utgöras med dubbelt större belopp för bevilning af jordbruksfastighet än för bevilning af annan fastighet, frälseränta och hvarje annat beskattningsföremål; äfvensom att i de i 18 § af samma stadga afsedda fall, der entreprenad icke kommit till stånd, ej mindre stad för den bevilning, som derifrån utgår, än äfven vederbörande skjutslag för den å hemmanen i skjutslaget belöpande bevilning skall ega att för den tid, staden eller skjutslaget i följd af hvad derom i nämnda paragraf är stadgadt måste ensamt för sig utgöra skjutsning, tillgodonjuta befrielse från deltagande i de bidrag till skjutsentreprenader, som för samma tid böra utgå från det län eller särskilda landstingsområde, till hvilket staden eller skjutslaget hör, hvarjemte i stadgans 23 § 1 mom. föreskrifves, att sedan utrönt blifvit med hvilka belopp staten samt län eller landstingsområde böra i entreprenadbidragens gäldande deltaga, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har att, med tillämpning af ofvan stadgade debiteringsgrund, låta verkställa uträkning å det öretal, som för länet eller landstingsområdet belöper på hvarje bevilningskrona enligt andra artikeln bevilningsstadgan, hvar efter afgiften genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg

skall af vederbörande i sammanhang med kronoskatterna under benämning: *bidrag till skjutsentreprenaderna* debiteras och indrifvas.

Derest det förslag till ny bevillningsförordning, som Eders Kongl. Maj:t beslutit att förelägga innevarande års Riksdag, varder antaget, och bevillningen för jordbruksfastighet sålunda ej längre kommer att utgå med lägre procent än bevillningen för annan fastighet, skulle enligt först anförda paragraf och moment bidragen till skjutsentreprenaderna hädanefter komma att utgöras med lika procent af alla beskattningsföremål i förhållande till den allmänna bevillningen. Om emellertid Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen finna lämpligt att genomföra kommunalbeskattningens och landstingsskattens lösgörande, på sätt och i den mån jag nu framställt, från det direkta beroendet af den allmänna bevillningen, torde af skäl, dem jag redan antydt, äfven bidragen till skjutsentreprenaderna böra på enahanda sätt göras deraf oberoende. Lämpligast och med ifrågavarande afgifts natur mest öfverensstämmande torde härvid befinnas, att, jente det förenämnda med jordbruksfastighetens hittillsvarande lägre bevillningsprocent sammanhängande undantagsstadgande i 22 § 1 mom., såsom under sagda förutsättning framdeles öfverflödigt, borttages, åt början af samma paragraf och moment gifves sådan formulering, att skjutsentreprenadbidragen skola utgå efter samma grund som landstingsskatten i allmänhet enligt 47 § af förordningen om landsting; i öfverensstämmelse hvarmed då jemväl ändring måste ske ej mindre af den i slutet af nyssberörda paragraf och moment af stadgan om skjutsväsendet gifna föreskrift rörande de i 18 § af samma stadga afsedda fall, der entreprenad icke kommit till stånd, än ock i stadgans förberörda 23 § 1 mom.

Äfven 1 mom. af ifrågavarande stadgas 22 § innehåller en bestämmelse, hvarutinnan ändring kunde tyckas erforderlig, för så vidt bevillningen skall kunna obehindradt höjas eller sänkas, i det der stadgas, att bidragen till skjutsentreprenörerna intill belopp, som motsvarar hälften af den för länet eller, der län är i särskilda landstingsområden fördeladt, hvarje sådant område senast fastställda bevillning enligt andra artikeln bevillningsstadgan, skola gäldas med lika andel af staten och länet eller landstingsområdet, hvaremot den del af erforderligt bidrag, som öfver-skjuter nämnda hälft, skall gäldas med två tredjedelar af staten och en tredjedel af länet eller landstingsområdet. För så vidt detta stadgande må anses fotadt på den beräkning, att bevillningen fortfarande komme att utgå med de i nu gällande bevillningsstadga bestämda belopp, skulle nemligen en ändring i bevillningen härutinnan verka rubbning i statens och länets eller landstingsområdets inbördes skyldighet att deltaga i utgörandet af sagda bidrag. Sådan rubbning kunde visserligen förekommas

medelst ett tillägg till sagda paragraf och moment af innehåll, att, derest bevillningen bestämdes att utgå efter andra grunder än de nu gällande, bevillningen för länet eller landstingsområdet här dock borde till det enligt nu gällande grunder utgående belopp beräknas. Praktiska olägenheter, som vid tillämpningen skulle i och med därför erforderliga beräkningar möta, göra emellertid ett sådant stadgande mindre lämpligt, och den rubbning i nämnda hänseende, som kunde befaras, vore i och för sig af så ringa betydelse, att jag vid sådant förhållande icke anser mig böra tillstyrka något dylikt tillägg till ifrågavarande lagrum, i hvilket jag icke finner annan ändring erforderlig, än att orden »andra artikeln bevillningsstadgan» utbytas mot »förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst».

På de af Skatteregleringskomitén anförda skäl anser jag mig, i likhet med de flesta af länsstrelserna, böra tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att, med anledning af nämnda Komiténs härutinnan gjorda hemställan, föreslå Riksdagen sådan ändring af 60 och 61 §§ i förordningen om kommunalstyrelse på landet, att af dem må fullt tydligt framgå, att kommunerna icke i andra än genom lag eller allmän författning bestämda fall ega rätt att afvika från den allmänna grund, som för kommunalutskylders utgörande är bestämd.

Skatteregleringskomitén har vidare hemställt, att till 60 § af nyssberörda förordning om kommunalstyrelse på landet, 58 § af förordningen om kommunalstyrelse i stad och 41 § af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm måtte göras tillägg, afseende uttryckligt förbud mot bestämmande af personliga och matlagsafgifter; att i de på grund af Kongl. Cirkuläret den 10 Juli 1863 fastställda likställighetsresolutioner för flertalet af rikets städer de bestämmelser måtte upphävas, som angå upptagande af personliga eller matlagsafgifter för kommunala behof; samt att till 47 § af förordningen om landsting måtte fogas ett tillägg af innehåll, att, utom den i särskild författning stadgade sjukvårdsafgift, landsting ej må besluta någon personlig skatt.

Fullt ense med Komitén i fråga om önskvärdheten af att, så vidt saken låter sig på lagstiftningens väg verkställas, missbruk af den personliga beskattningsformen för framtiden förebyggas, finner jag mig, om ock med några förbehåll i afseende å formen samt med vissa inskränningar, dem jag genast skall nämna, böra tillstyrka bifall till Komiténs förslag i denna del.

Hvad då först beträffar förordningen om kommunalstyrelse på landet, torde, åtminstone derest dennas 60 och 61 §§ undergå sådant förtydligande, som jag nyss förordat, vid det förhållande, att beslut af

kommunalstämma om personliga eller matlagsavgifter skulle innebära sådana afvikelser från de i 57 och 58 §§ af samma förordning för kommunalutskylders utgörande i allmänhet stadgade grunder, som sagda förtydligande af 60 och 61 §§ afsåge att förekomma, ett uttryckligt förbud af det innehåll, hvarom Komitén gjort hemställan, här blifva öfverflödigt. För den händelse bestämmandet af dylik afgift fortfarande eller framdeles komme att i särskild författning medgifvas, bör för öfrigt ifrågasvarande lag icke vara så affattad, att den lägger hinder i vägen för en sådan författnings tillämpning.

Vidkommande härefter förordningen om kommunalstyrelse i stad, synes väl af dess 58 §, jemförd med 59 §, redan nu temligen tydligt framgå, att, med det undantag för hvad annan lag eller särskild författning må föreskrifva, som förstnämnda paragraf uppställer, inga andra afvikelser från den allmänna grunden för stadsutskylders utgörande må af stadsfullmäktige eller allmän rådstuga beslutas, än sådana, hvarom i 59 § förmäles. För undvikande af all villrådighet beträffande stadsfullmäktiges eller allmän rådstugas befogenhet i förevarande afseende anser jag mig emellertid böra förorda, att dels ett tillägg till 58 § göres af innehåll, att dylika ytterligare afvikelser ej må i annan mån ske, än 59 § medgifver, och dels — till omöjliggörande af en visserligen obefogad misstyrdning af sistnämnda lagrum — ett tillägg till 59 §, utmärkande, att sådant förslag, som der omtalas, icke må afse påläggande af personlig eller efter matlag utgående afgift.

I 41 § af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm, hvilken hittills medgifvit vederbörande en mera obegränsad frihet att genom särskilda beslut bestämma annan grund än den allmänna för kommunalutskylders utgörande, än förordningen om kommunalstyrelse i rikets öfriga städer, enligt hvad jag nyss anmärkt, i sådant hänseende afsett, synes mig med än större skäl ett tillägg nödigt af innehåll, att stadsfullmäktiges beslut om sådan afvikande grund icke i annan eller vidsträcktare mån, än särskild författning tillåter, må innebära påläggande af personlig eller efter matlag utgående afgift.

De i några af de för städerna fastställda likställighetsresolutioner förekommande bestämmelser, som angå avgifter af personlig art, äro obestriddigen af beskaffenhet, att deras upphäfvande, för beskattningens fotande på mera rationella grunder, måste anses synnerligen önskvärdt. Detta upphäfvande torde dock icke böra försiggå utan en mera omfattande granskning af berörda resolutioner äfven i andra med sagda bestämmelser sammanhängande delar, dervid ock afseende kan fästas å hvarje stads särskilda förhållanden. Eders Kongl. Maj:t torde alltså, hvad

detta ämne angår, finna skäligt, att framdeles taga ifrågavarande likställighetsresolutioner under förnyad ompröfning i berörda hänseenden.

Af en helt annan art än de här afsedda personliga eller matlagsavgifter äro sådana personliga tjänstbarheter, hvilkas fortfarande utgörande efter förut antagna grunder medgifvits i 57 § af förordningen om kommunalstyrelse i stad; och torde vid sådant förhållande, och enär de anmärkningar, som emot personliga skatter i allmänhet med skäl pläga göras, icke äro på ifrågavarande personliga tjänstbarheter lika tillämpliga, hvad nämnda paragraf om dem innehåller böra fortfarande lemnas beståndande.

Det af Komitén yrkade tillägget till 47 § af förordningen om landsting betingas af enahanda skäl, som det föreslagna tillägget till förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.

Genomförandet af de förändringar, jag nu tillstyrkt, förutsätter jemväl omredigering af vissa paragrafer i kommunalförfattningarna och förordningen om landsting, som ega samband med de till ändring redan föreslagna. På några ställen kräfvcs sådan redan, derest förslaget till bevillningsförordning varder antaget.

I 57 § af förordningen om kommunalstyrelse på landet böra orden »Art. II i Bevillningsstadgan» utbytas mot »förordningen angående bevilling af fast egendom samt af inkomst».

I 59 § 1 mom. och 64 § af samma förordning erfordras nya bestämmelser rörande dels fyrktalslängdens, dels debiterings- och uppbördslängdens beskaffenhet.

Uti fyrktalslängden böra, i stället för bevillningsbeloppen, intagas de i vederbörliga mantals- och taxeringslängder upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka en hvar skattskyldig bör fyrktal åsättas. Dervid torde en särskild kolumn för »i mantal satt jord» fortfarande böra bibehållas för de fall, då jemlikt förordningens 10, 11 och 59 §§ fyrktalslängden tjenar till röstlängd vid beslut öfver ärenden, som angå endast sådan jord. Deremot synes intet skäl förefinnas att bibehålla särskilda kolumner för »jordbruksfastighet utan mantal» och »annan fastighet», utan torde begge dessa kolumner böra sammanslås till en, upptagande all »annan fastighet» än i mantal satt jord. Då »öfriga beskattningsföremål» numera blott omfatta »beskattningsbar inkomst», torde kolumnen härför böra derefter benämnas. Hvad här blifvit sagdt angående kolumnerna för fastighetsvärden och inkomstbelopp gäller ock kolumnerna för fyrktalet.

Debiterings- och uppbördslängden torde vid det förhållande, att ingen utdebitering med olika belopp för fyrkar af olika klasser på grund

af kommunalstämmas beslut ifrågakommer, och då intet sådant skäl, som för fyrktalslängden påkallar särskilda kolumner för olika beskattningsföremål, här föreligger, icke behöfva, hvad fyrktalet angår, upptaga annat än summan af de hvarje skattskyldig åsatta sådana, hvarjemte orden »i de olika klasserna» ur 64 § böra utgå. Då vidare, åtminstone derest den personliga fattigvårdsafgiften, på sätt Skatteregleringskomitén hemställt, afskaffas, hvarom Eders Kongl. Maj:t torde finna skäligt att på Chefens för Ecklesiastikdepartementet föredragning fatta beslut, inga af kommunalstämman efter annan grund än den vanliga beslutade afgifter framdeles förekomme af sådan beskaffenhet, att de borde i ifrågavarande längd upptagas, torde ock, under sistnämnda förutsättning, hvad 64 § härom innehåller böra borttagas.

I stället för de förordningen om kommunalstyrelse på landet vidfogade formulär till fyrktalslängd, debiterings- och uppbördslängd samt debetsedel tarfvas ock nya sådana, affattade i öfverensstämmelse med nyss ifrågasatta ändringar i förordningens 58, 59 och 64 §§. Dervid synes mig lämpligast att i de begge förstnämnda formulären samma personer, fastigheter, fastighetsvärden och inkomstbelopp m. m. upptagas, som förekomma i det förslaget till ny bevillningsförordning åtföljande formulär till mantals- och taxeringslängd.

I förordningen om kommunalstyrelse i stad böra i 14 § orden »taxeringslängden för allmänna bevillningen» utbytas mot »mantals- och taxeringslängden»; hvarjemte 64 § bör så ändras, att debiterings- och uppbördslängden hädanefter i stället för bevillningsbeloppen må upptaga de för hvarje skattskyldig i senast fastställda mantals- och taxeringslängd upptagna värden å fastighet och belopp af inkomst, för hvilka bevillning till staten erlägges.

I förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm kräfvas ytterligare ändringar i 6 § 2 mom., der orden »taxeringslängden för årets allmänna bevillning enligt Art. II Bevillningsstadgan» böra utbytas mot »mantals- och taxeringslängden», samt i 40 § 3 mom., der ordet »Bevillningsstadgan» bör utbytas mot »förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst».

Slutligen bör ock 48 § i förordningen om landsting undergå sådan ändring, att i stället för bevillningsbeloppen i derstädes omnämnda förteckningar och sammandrag må upptagas de fastighetsvärden och inkomstbelopp, för hvilka bevillning till staten erlägges.

En och annan smärre, nu icke särskildt påpekad redaktionsförändring har jag för större tydlighets skull eller för vinnande af öfverens-

stämmelse mellan i olika förordningar mot hvarandra svarande lagrum ansett böra i sammanhang med vissa till ändring föreslagna paragrafers omredigering vidtagas.

I enlighet med de åsikter, jag nu tillåtit mig att inför Eders Kongl. Maj:t framlägga, har jag låtit inom Civildepartementet utarbета förslag till ändrad lydelse af dels §§ 57, 58, 59, 60, 61 och 64 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, §§ 12, 14, 57, 58, 59 och 64 i förordningen om kommunalstyrelse i stad, §§ 6, 12, 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm samt §§ 47 och 48 i förordningen om landsting och dels §§ 22 och 23 i stadgan angående skjutsväsendet.»

Sedan Departementschefen uppläst berörda förslag, hemställde han i underdånighet, det Kongl. Maj:t täcktes i särskilda nådiga propositioner föreslå Riksdagen att antaga till efterrättelse från och med år 1884 samma förslag, dock under förutsättning, hvad samtliga förslagen beträffade, med undantag af dem som anginge §§ 60 och 61 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, §§ 58 och 59 i förordningen om kommunalstyrelse i stad, § 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm och § 47 mom. 1 i förordningen om landsting, att Riksdagen godkände Kongl. Maj:ts nådiga proposition af den 8 innevarande månad med förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

I denna Departementschefens hemställan förenade sig Statsrådets öfrige ledamöter;

Och behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla hvad Statsrådet sålunda hemställt samt förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas särskilda nådiga propositioner, den ena med förslag till ändringar i förordningarna om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad, om kommunalstyrelse i Stockholm och om landsting samt den andra med förslag till ändringar i stadgan angående skjutsväsendet, af innehåll bilagorna litt. B. och C. vid detta protokoll utvisa.

Ex protocollo

E. K. Almqvist.